

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetőik és a velünk
 összekötötésben levő hird. irodák
 arendeményben részestlnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELÉLŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: Dr. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Uj világ — uj világnézet.

Irta: Rassovszky Kálmán.

Kettészakadt a templom kárpitja, felsírt a föld . . . s harmadnapra meglátták, kit általszurtnak. Nagypénteken lezáródott az óvilág, husvét hajnalán uj világ kezdett derengeni. A két viaskodó világ közé határkő gyanánt odaállították a keresztet. — A szempont, honnan a világot nézték, a mértékegység, mely szerint a világot értékelték, a kereszt lett.

Az uj világot kereszténységnek hívták, világnézetét keresztény világnézetnek.

Ez az uj világnézet hódító utra indult és fegyver nélkül világot hódított.

Pedig nem fogadták ám hozannával, nem lengettek feléje győzedelmi pálmát, utjába nem terítették himes szőnyeget.

Es mégis ő lett a győztes. Diadal-maskodott, mert diadalra vitte a diadalmas világnézetet, a páratlanul álló keresztény fölfogás. Tüzes, izzó volt a lelke, gyújtó a szava, metsző volt a szelleme, mint a sivitó szélvész. Szentlélek éltette; már pedig a lélek ott fű, oda hat, ahová akar.

Megpróbáltak vele mindent. Aréna, vadállat, katakombá, gyilok és paragrafus a szellemen nem tudott diadal-maskodni, hanem a győzhetetlen keresztény szellem békókba verve is hódított.

Hiszen a szellemet, az érzelmet rabbilincsbe verni nem lehet, megfordítva: ő ejtett mindent hatalmába.

Izzó, tüzes lelke szétolvasztotta a pogányság összes értékes holmiját, viharoként fuvo szelleme elsöpörte az összeégett kincsek hamuját. Uj világot teremtett, hol nincs már többé zsidó vagy pogány, klasszikus és barbár, szabad és szolga, mindnyájan egy Atyának, a mennyei Atyának vagyunk gyermekei.

Közös a származásunk: Isten fiak; azonos a mi nemesi levelünk, ótágu korona ragyog nemesi koronánkon.

A kereszténység ajkairól hangzik el ez a búvós szó: viri fratres, férfiak és testvérek. Mikor a kereszténység kimondotta e titokzatos szavakat, akkor a keresztény világnézet tüztől elolvadtak az embereket egymástól elzáró hegyek s a tengerek sós, keserű vize felforrott.

Íme a keresztény világnézet varázspálczája, mellyel meghódította a világot. Szíveket fűzött egybe, közös gondolatot, azonos érzést és rokon világnézetet teremtett, millió és millió el-

különített emberből egységes testet alkotott.

Ujra felsírt a föld; uj világ van kialakulóban. A templom kárpitján erőszakos kezek nyomai láthatók. Talpunk alatt megrendült a föld, fejünk fölött felhőbe borult az ég, csak hogy a szívek is megoszlottak, a talajjal az épületek is megrepedtek és kinzó kétség borult az ember lelkére.

A régi társadalom épülete körül károgo vészmadarak kóvályognak, sötétlelkű proféták uj világalakulást hirdetnek; elégedetlenek; elkeseredésükben égő üszköt dobnak a társadalom épületére. A régi megrozant alkotmány lángot fogott s mindent enyészettel fenyeget.

Félreverték a vészharangot, minden épkéz lábú ember mentéshez lát. Kapkodnak fűhöz-fához. Sok orvos áll a nagybeteg ágya körül; konziliumot tartanak, kísérleteznek. De a baj csak tovább makacsodik. . . Valami hiányzik.

Mig egymás verejtékének és véreinek izeretlen kiszípolozásával akarunk magunkon segíteni, mig a munkaadó és munkás közé éket verünk, addig szociális bajaink orvosolatlanok maradnak. Mig nagyképtűsködve korunkat a munka századának kereszteljük el, a munkát azonban kerüljük, vagy a könnyebb végét fogjuk s a szellemi s fizikai munkát egymással szembe helyezzük, addig közös összekötő kapcsot, szociális érzést hiába reménylünk.

Kísérletezünk, hozunk munkás törvényeket; mind szép; de a törvényből kifelejtjük a legfontosabbat, a szellemet. Nem a törvények nagy száma, hanem azok betartása orvosolja a bajokat. Régen mondta már Cicero: plurimae leges — pessima republica. — Szellemet, lelket, tartalmat a törvénybe!! Hát ezt mivel érjük el? A szociális együttérzés, a kölcsönös megbecsülés útján.

Hát ezt a szociális érzést honnan tanuljuk? Hol találjuk?

Valamikor régen, a „nagy beteg“ közt, az ember között itt járt a nagy orvos, az Ur. Evangéliumában hátrahagyta örök időkre szóló elveit. Fundamentumot hagyott itt, melyre minden kornak építeni kell, akár ókereszténység, akár bazilika, akár román, góth, renaissance, barokk vagy secessió stílusban akarsa a társadalmat fölépíteni.

„Szeressed felebarátodat, mint önmagadat“; „mit nem akarsz magadnak, ne cselekedd másnak“ és „legyetek irgalmasok.“ Ezek az evangélium fölséges elvei! Hogy azonban az ósdi

nyelv ellen senkinek sem legyen kifogása, az örkérvényű elveket modern nyelven is kifejezem; kavitasz, kölcsönös tegyelem, egymás megbecsülése, vagy egyszóval: szociális érzés. Aki erre a szociális érzésre épít, az nem épít hullámrá, hanem sziklára.

Hódítani akar a kibontakozó uj világ? Kösse egybe a szíveket; tegyen úgy, mint a kereszténység; alkosson egységes testet, millió elemből.

Az uj világot telítse meg uj s alapjában régi szellemmel, a kereszténység szellemével, akkor ő is diadalra viheti ügyét. Tanulja meg a diadalmas kereszténységtől szent Ágoston aranyzavát: „nagy szeretet, nagy jog, tökéletes szeretet, tökéletes jog.“

Föltámadást ünneplünk!

A keresztény eszmék föltámadását. A keresztény érzés diadalának fölséges ünnepét! A modern világ is diadalt akar? Csak azon az uton arathat, melyet a földmagasztalt kereszt jelöl meg!

Mi az első teendő?

Ha nemzetünk tanulni akar abban a tekintetben, hogy mit kell s mit nem szabad tenni; élénk például szolgál neki Lengyelország pusztulása. Miért hanyatlott s bukott el Lengyelország? Azért, mert a nép nagy tömege meg volt fosztva az öt megillető jogoktól s emiatt nem volt képes olyan erő kifejteni, hogy függetlenségét megvédelmezhesse. Ez volt az oka, hogy az idegen befolyás döntő jelentőségűvé lett, smennyiben az előkelők osztálya az erőt nem az ország határan belül kereste, hanem idegen hatalomnál, minek meg az lett a következménye, hogy a függetlenséggel együtt elveszett a kiváltság is. Ez a csapás a lengyel nemzetet oly lethargiába ejtette s annyira megfélejtkezett minden alkotmányos gondolkodásról, hogy még ma is csak egyszerű játékszerek a hatalom kezében és még sok időbe fog kerülni, mig az önállóság után való vágyakozás érzete átjárja a lelkeket és erőt, lelkesedést, függetlenség után való vágyakozást merítenek nemzetük szép múltjából. Mert amilyen lassu tempóban halad egy nemzeti államnak a kiépítése, intézményének létesítése, az önvédelemnek a biztosítása: épen olyan lassan lehetséges az elveszett jogokat visszaszerezni, mert ugyanazon sok erőt kívánó processzus szükséges ehhez is.

Lengyelország szomorú példája nálunk 1848 ban igen tanulságos eredménnyel hatott, amikor a magyar nemesség önként mondott le előjogairól; mert belátta, hogy azok nálunk is csak úgy, mint a lengyeleké, csak egyszerű nemzetbontó rendszert alkotnak s így a nemzetegyesítő utra, a demokracia útjára lépett.

Amde a nemzeti fejlődésnek eme lehetősége nem tetazett Ausztriának és ezt csakhamar fegyverrel kellett megvédelmezni, porig alázáván őt és a nemzetegyesítés alapján a hazza földje újból biztosítva lön. Így lett a nemzeti ügy a népnek az ügye, ami azonban szorosán megkívánta azt, hogy a tett nagy lépés után, a demokratikus fejlődés segítségével, más átalakulások is következzenek be.

De nem következtek, mert az összefordadási folyamat az egyesítés szempontjából nem mehetett végbe, hanem ellenkezőleg, a nemzet önrendelkezési joga elkoboztatott, később meghamisított s így az újjá való születés elvesztette átalakuló hatását is.

Nem lehetett így előre jutni csak egy lépéssel sem, mert a nemzet egységét belső szétválasztás, megosztás, osztálykülönbségek, osztályharcok tépdésék? Ma is tépdésik. De lehet-e így kifelé erőt kifejteni s vajjon nem-e épen erősíti mindezeket az idegen befolyás?

Ezt kellett volna s kellene meggondolnunk s végre-valahára rá kellene lépünk arra az utra, mely a nemzet érdekeinek egyedül felelhet meg. Igaz, kísérletek történtek, alkalmak előadódtek a demokracia kiépítésére; ámde azok nem voltak egyebek, mint torzalakulások. Vajjon a szabadelvű rendszer igazán óhajtott a állampolgári közjogot s vajjon nem-e épen osztály befolyással akarta azt ellensúlyozni?

S a szabadelvűnek nevezett rendszer bukása után amik történtek, vajjon nem-e szigorú összefüggésben állottak a korábbi veszedelmes lö fogásokkal? Vajjon most különbek a viszonyok, amikor más a beszéd más a tett, ami egy nemzet életében megbocsájtathatlan könnyelműség?

Mi ennek a következménye? Az, hogy keletkezik egy iskola, egy nemzedék nő fel, mely mindezeket természetesenek, szükségesekek s a nemzet érdekeinek megfelelőeknek tartja s így elkötya-vetyéli a nemzet legdrágább kincsét, azt, mely nélkül nincs nemzet. Igen, nemzedékek keletkeztek, amelyek vad fanatizmussal esnek a nemzeti jogoknak s mint hasznavehetetlenezet, feleslegesekek sutba dobják. Ez

erkölcstelen egy tünet, melynek való tetet öltetni nem szabad. Ez okozza a magyar társadalom életének alapvető fogyatkozását s a társadalom erkölcsi hátgerincének a megrokkadását, lazítását.

Mit is mondott grf. Széchenyi István a negyvenes években? Azt, hogy ebben az országban mindenkinek meg kell találnia polgári lételének a jogosultságát; mert ez az oka, hogy recseg az alkotmány, melyet azonban azok, akik az időt akarják megakasztani, meghallani nem akarnak. Vagyis: amint akkor, ugy ma is csak az szükségés, hogy alkotmányunknak újjá kell születnie s a nemzetnek az egyeteméből kell a romok közül fölépíteni; mert csakis így lesz lehetséges, hogy az idegen befolyástól megmenekülhessünk. Igen, nagy alkotásokra van szükségünk, olyanokra, amelyeket nem egyes nagy embereknek a véleménye, hanem a tömegek értéke s akaratereje terem és visz előre.

Bizony már az ugy van, hogy jogot ezen a világon nem adnak ingyen; de jogokra szükség van, mert az élet folytonosan tanulságokat vet föl, amiket meg kell szívlelni s követni. Ha ez nincs ugy, ott nem a nemzet gyengesége az oka a tehetetlenségnek, hanem a parlamentje. Demokratikus szellem s egyetemes érdek legyen mindenütt s ettől függjön az állami s az egyéni érdekek érvényesülésének a lehetősége, mert ezeknek harmonikusan kell összekapcsolódnok.

A haladást megkötni nem szabad. A régi nótának, hogy „rendületlenül“ ezután is zugnia kell a legutolsó kutyhóban is s ne homályosuljon az el ugy, amint ez már majdnem meg is van. Más pártokra s árnyalatokra van szükség s nem aulikus és nacionalista-pártra. A politika, ha benne a nyíltság s becsületesség nehezen is megy, de a politikai életből az igazság még sem kúszbőhöhető ki, még pedig azért, nehogy nyomában romlottság, öntudatos ráfogások s ferditések legyenek napirenden.

Deák Ferenc főfogásától eltántorodunk nem szabad. Tudjuk, hogy az ő korszaka demokratikus korszak volt s a politikust is a közélet övelte. A parlamentből tehát az igazságot kivetni nem szabad, mert

akkor a gazdasági téren is csak rombolás lesz. Napjainkban találunk erre példát is. Ugyanis, a fogyasztási adónak a fokozása épen a tömegeket sújtja a legjobban; mert nincs progresszivitás, pedig kellene, nehogy a gazdasági élet elsatnyuljon. A plutokratikus elem boldogul s a tömegnyomor még is megvan. A mi politikai világunkban erősen érezhető még ma az oligarchikus szellem.

Épen azért a választójogi reformra égetőleg van szükség, mert rendes állapotokat csakis ez teremthet. Igaz, el kell rá késülvé lennünk, hogy kezdetben sok nehézséget is fog okozni; de ezek a nehézségek nemzetnevelő hatásuak lesznek.

Nem pártkérdés ez már ma, hanem mint nemzeti jog, becsületbeli kérdése a nemzetnek. Nekünk már meglehetően régen. E'öb, mint az osztrákoknak, mert azoknak 1907.-ben jutott osztályrészü. Minket már 1906. áprilisában kínált meg vele, a megértés politikáját képviselő felséges király. 1909.-ben volt ugyan egy javaslat, de az senkinek sem kellett, mert már a kiindulási alap sem felelt meg a demokratikus fölfogásnak; ez a kormány meg 1910. január 27.-én jelentette ki, hogy először a választói reformot kívánja megoldani s hol vagyunk vele ma? Még mindig a statisztikai adatokat várjuk hozzá, azt híven, hogy enélkül nem lehet választói reform. Meg kell hívni a dolgozó, adófizető, katonát adó népet a törvényhozás nagy nemzeti munkájához!

De igenis, ahelyett, hogy tennének valismit érdekében, inkább terjesztik a félelmetességét. Azt mondják, hogy a nemzetisékeket erősítőnk vele a nemzet ellen; de szem elől lesz tévesztve az, hogy ez senkinek sem a szándéka, hanem épen a nemzeti politikát akarjuk vele megerősíteni. Azt nem mondják, hogy a magyar demokratikus politika összeütközésbe kerülne a konzervatív, aulikus politikával. Ilyen körülmények között csakugyan szerencse, hogy a magyar alkotmányt nem az irtalom örszi, hanem a történelmi kényszer. Azt hiszik sokan, hogy mi az alkotmányt ajándékba kaptuk, mint az osztrákok; pedig

T A R C A.

Feltámadunk!

Feltámadunk! E szent szó hatja át ma a nagy világnak érező szívét. Megemmisül az elmulásnak átka; Újját elhagyja az is, aki vét. A megtérésnek zászlaja alatt, Sok százezer és millió halad, 3 vidám lelekkel nézi szebb jövőjét, Melyben a munka s szorgalom előlép.

Feltámadunk! Ez ige két ma szárnyra, Igázott népek bus honában is. A némának beszédre nyíl a szája, S a szabadságnak Istenebe' hisz. Billinc lehull időknék végzetén, Nehéz álombul föl kel a remény: Az emberek édes testvérek lesznek, S egymás jogán többé nem veszekeszenek.

Feltámadunk! Óh mondjuk ezt ma mi is, Árpádnak búbe sülyedt nemzete. S ha magához a hűsös fák int is, Belé ne nyuljon senkinek keze. Mert nem évészt ünnepez az a nap, Hazát szeretnek csak az igazak. Es szenvednek, bűtőlnek s szánímetnek, Csak szép napját lássák a kikeletnek.

Jóh István.

Jelenetek.

— Az ember és az éjszaka. —

Az országuton a vándorlóra rásötétedett.

Sehol sem látszott még a szomszédfal, a zöld hegyek feketékké váltak s a Duna husz lépésnyire töle szürkén, élettelenül terült el a tulsó partról egynéhány pásztortűz világitott át és a nagy vizen két tova-sikló fénypont között lassan uszott egy fekete folt — az utolsó ceolnak; az alsó fény reszketett és meg-megnynult, amint a Duna játszott vele, ezután az is eltűnt.

Egyedül volt; csak a tücsök lármaztak élesen, mint valami egyhanguan húzott harmonika. A bot nyomta a férfi vállát, amelyiken a batyuját és a csizmáját cipelte s a meleg por megszállta meztelen lábát.

Három nap óta ygalogolt, maga sem tudta, hova indul el otthonról. De mindegy, rosszabb dolga már sehol sem lehetett: nem éhezett többet, mint az izzó magas falak között a városban, és legalább egy nagy darab kék ég alatt lakik. Csak ez az éjszaka ne volna! Mintha egészen egyedül lenne a világon.

Tovább ment — a tulsó parton már nem égtek pásztortűzek. Tovább ment, — már csak a porról érezte, hogy országuton jár.

Minden fekete volt, még az ég is; csak a Duna szürke, mint valami félig megkopott piszkos ólomtűkür — egy nagy ólomut, amelyen járni is lehetne — egy nehéz, piszkos, vastag, megalvóban levő ólomtömeg.

Tovább ment.

Éjszakák jutottak eszébe, amelyek közül egy sem hasonlít a mostanihoz. Egyszer a sztrájktyánán összel . . . Csipős idő volt, egész éjjel nem aludtak, csak terveztek; hogy lenne jobb — de senki sem lett jobb. Aztán a multkor — vagy régen? . . . lányokkal jöttek le a Svábhgyéről, sötét volt, meg akarta ölelni az egyiket, de eltévesztette és mást ölelt meg; ugyis mindegy volt. Akkor sok bort ivott.

Csak ment tovább és mintha a sötétég is ment volna vele, mellette.

Aztán a katonaságnál az éjjeli gyakorlatokon. Baromfáradtak voltak és mentek behunyt szemmel, — ugyanis egyforma sötét volt — bukdácsolva, egyik a másikba

ez a nemzettel együtt született. A mi nemzetgyűléseink királyokat választottak ám! Igenis, a választói reform nem lehet politikai pártok játéka, mert az nemzeti szükséglet. Az az állítás, hogy a választói jognak a kiterjesztése a tömegek támogatásával a magyar kultúra s magyar közép osztály megerősödött öntudatának a letörésére vezet, határozott eltévelyedés; mert elfeledjük, hogy ez az állam, ez az ország a polgárság s a nép vállain nyugszik.

Az általános választói jog megalkotásának az alapján lehet csak igazi parlamentarizmus s valamint a nemzeti fejlődésnek vannak fokozatai, úgy vannak a választói jognak is. A titkosságot azonban megköveteli a korrupciónak a kiirtása. Ebben maga a kormány is egyetért velünk. Így, amint most van, az ország csak forog, forog mint a fazekasnak a korongja. Minden általános elv alól van kivétel, így az általános választói jognál is majd lesz. Nem kell tőle félni.

Vízy Ferenc.

Különfélék.

— Lapunk politikai jellege tisztán azzal volt indokolható, hogy a társadalmi kérdéseket politikai vonatkozásaiban is szabadabban tárgyalhassuk. Egyébként hetilapnak az országos pártpolitika küzdelmét felvenni — belátjuk — ez eltévesztett; hiszen oly gyorsan siklanak el az események, hogy a legéberebb figyelem mellett sem vagyunk képesek politikai hírek szolgálatában lapunk olvasóit kellőképpen kielégíteni. A napi lapok, krajcáros újságok leartatják a vidéki hetilapok előtt úgy a világ eseményeinek, mint a különböző politika minden árnyalatának természeit. Ellenben megyénk, városunk és vidéke érdekeinek szolgálatában nem áll a napi sajtó rendelkezésünkre. Itt a vidék hírlapjainak kell helytállani. Ennek alapján kiadóhivatásunk igazgatósága kívánalmát figyelembe véve, szerkesztőbizottságunk is hozzájárult azon elhatározáshoz, hogy lapunk politikai jellegét megszünteti. Ezentúl tehát tisztán a társadalmi tér mezejének művelésére fordítja lapunk minden erejét, összes tevékenységét. Ezen irányban kérjük tisztelt munkatársaink és olvasóink szíves támogatását!

ütödvé, de éreztek, hogy többen vannak, — sokan vannak. Most is behunya szemét, úgy ment tovább — ugyis egyforma sötét volt, most . . . most nem volt senki mellette.

De mégis! . . . rémülten megállt, ki-merezette a szemét, egy kissé összegörbült, mint valami figyelő vad. — Tökéletes csend volt. — Ugy érezte, hogy nincs egyedül, valaki van ott . . . mellette körülötte. Lassan tapogva nyujtotta ki a kezét mindakét oldalra. Senki . . . csak a sötétség, az éjszaka. De ez az éjszaka valaki volt, valaki ismeretlen, megfoghatatlan, — valaki, aki hallgatott mellette.

Ketten hallgattak az éjszakával.

Nem mert többé behunyt szemmel menni, nem mert megállni, de lassan ment, mintha a sötétség sűrű lett volna, mellét nekifeszítette és gázolt benne.

Ez az éjszaka valaki volt, aki most már beszélt hozzá, de nem tudta mit. Idegen nyelven, amit az ő szük agya nem értett; misztikus nagy dolgokat regélt az éjszaka szegény vándorló legénynek, — titkos, félelmes nyomasztó gondolatokat, hibetetlen kinyilatkoztatásokat, amiret a

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete a hó 4-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a polgármester jelentése folytán a városoknak május 17-én megtartandó kongresszusára a gyűlés a város képviselőtestületében Bódogh Lajos polgármestert küldötte ki. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg ezután a polgármester dr. Kaszaniczky Kálmán városi tb. ügyész elhunytáról, amely felett való részvétét fejezte ki a közgyűlés, egyuttal az ekként megüresedett állásnak választás utján leendő betöltését a jövő közgyűlés tárgyául üzte ki. Bejelentette ezután a polgármester, hogy az új házak pótdadjára vonatkozó közgyűlési határozatot Barasvármegye közgyűlése megemmisítette, mire a közgyűlés szótöbbséggel a polgármesternek felhatalmazást adott, hogy ez ellen felebbezéssel élhessen. Tudomásul vette a közgyűlés a városi javadalmi hivatal múlt évi forgalmáról szóló jelentést, valamint a belügyminiszter azon rendeletét, hogy a városnak közigazgatási segély címén 14.000 koronát utalványozott s elfogadta a pénzügyi szakosztálynak ezen segély mikénti felhasználására vonatkozó javaslatát. Ezután Forgách Mihály anyakönyvvezetőnek kiutalványozni rendelte az anyakönyvi kivonatokért múlt évben befolyt 209 korona díjat. Majd az esküdtök jövő évi lajstromának összeállítására a polgármester elnöksége alatt dr. Klein Jakab és Szemerédy Lajos képviselőtestületi tagokat küldötte ki. A város homokbányájában termelt homok iránta folyton fokozódó drágaságra való tekintettel a város köbméterenként 1 K 20 fillérről 1 K 60 fillérré emelte. Ezután a közgyűlés a városnak a vármegye által megemmisített, s a női kereskedelmi tanfolyamra vonatkozó határozatát tárgyalta s újból a régi állápontra helyezkedve elhatározta, hogy a női kereskedelmi tanfolyam céljaira az irgalmas nővéreknek 12 éven keresztül évi 1500 koronát szavaz meg. Tudomásul vette a közgyűlés a polgármester azon bejelentését, hogy Nagykálna vásártartás iránti kérését a kereskedelmi miniszter elutasította. Ezután még több apróbb illetégségi kérdésben határozott a közgyűlés.

— **A Szanatórium-bál** előkészületei befejezést nyertek s városunk, valamint az egész vármegye közönsége érdeklődéssel tekint a sikerültnek ígérkező hangverseny és bál elé. A hangverseny minden egyes száma méltán tart jogot az érdeklődésre, mert a rendezőségnek oly műsort sikerült összeállítania, amely a legkényesebb izlést is ki fogja elégíteni. Az énekszámok szövegét a műsorba illesztve kis fúzet alakjában nyomtatásban is kiadta a rendezőség. Az

nappal kinevet, — exoterikus titkokat, amelyeket csak kiválasztottainak szokott referálni, azoknak, akik a szívükkel értenek.

Óriási sulya alatt meggörnyedt a legény és az ember — ez a nappali állat — reszketni kezdett benne. Vak menekülési vágy fogta el, de hova? . . . Éjszaka volt mindenütt és a sötétség mindenütt sutogta fülebe érthetetlen, titokzatos, rettenetes szavait.

Egy bokor beleakadt a ruhájába; hirtelen hozzákapott az ághoz, megriadt ösztönnel bujt be a hajlós vesszők között és ahol legsűrűbb volt a bozót, odarejtőzött el az éjszaka elől . . .

. . . A reggeli napsugár amint átcsillant a levelek között, beleakadt az árokban alvó sűrű, bozontos, veres hajába, mely mint valami egészséges vadállat fényes szőre, aranyosan ragyogni kezdett.

Az áldogat.

. . . És sz Ur felhatalmasta Lucifert, hogy megkísérthesse az ő legszentebb emberét. A kísértő angyalszárnyakon száll le a pusztába és az Ur küldöttjeként jelent meg az anakorétának.

estélyen való megjelenését vármegyénk főispánja is kilátásba helyezte; általában nemcsak a helybeliek, hanem azok vendégei részéről is oly nagy az érdeklődés, hogy sok jegy kelt el elővételben és számos előjegyzés történt; de a posta is nap-nap után hozza jegy megváltás címén a játékonyság filléreit azok részéről, kik a megjelenésben akadályozva vannak. A rendezőség — last not least — arról is gondoskodott, hogy a Városi Vigadó termei a hideg időjárásra való tekintettel jól fűtessenek s ezúton is kéri a közönséget a pontos megjelenésre.

— **Gyászír.** Egy szelidlelkű, család-ját végtelenül szerető, kedves urasszony költözött el a hó 3-án az élők sorából. Medveczky Lajosné, szül. Fogler Helén Medveczky Lajosnak, a fővárosi Barcsai-gymnázium tanárának és a horvát-szlavóniai középiskolai tanuló internátusa igazgatójának neje rövid szenvedés után elhunyt Abba-ziában, ahol az enyhe éghajlat alatt gyógyulást keresett betegsége ellen. Ott érte őt a halál, amely életének 39-ik évében ragadta ki szerettei köréből. Elhunyt igaz részvétet fakasztott Léván is a legszelebb körben, ahol a finom modoru fiatal urasszonyt ismerték. Hűlt tetemeit Budapestre szállították és a kerepesi ut mellett levő temető halottas házából az ág. ev. egyház szertartása szerint helyezték örök nyugalomra. Az isteni gondviselésbe vetett bizalom és tisztelőinek őszinte részvéte enyhítte kedves barátunknak és a legjobbedes anyát vezetett három kis árvájának mélyeség fájdalmát. — Béke porain! — A nagy gyászról megtört család a következő gyászjelentést adta ki: „Alulírottak az összes rokonság nevében a nagy csapástól megtörve tudatják, hogy a legjobb feleség, leány és anya Medveczky Lajosné Fogler Helén életének 39-ik, boldog házasságának 14-ik évében, rövid szenvedés után, a hó 3-án Abba-ziában csöndesen elhunyt. Drága halottunk földi maradványait fojót a hó 6-án délután 4 órakor fogjuk Budapestben a kerepesi ut mellett a halottas házából s az ág. evang. egyház szertartása szerint az anyaföldnek átadni. Budapest, 1912. évi április hó 4-én. Áldott legyen emléke! Medveczky Lajos férje, Özv. Fogler Lajosné Szilniczky Iona anyja, Medveczky Juliska, Medveczky Ilonka, Medveczky Tibor gyermekei!”

— **A nagysurány-léval h. é. vasut** összes műszaki munkalatait már elkezdte és a finanszírozás kérdését is megoldotta a budapesti Fried és Adorján nagyvállalkozó cég, amely az építést — mint a *Vállalkozók Lapja* írja — legkésőbb az év

— Kiválasztattál áldozatul, hogy bizonyosságot tégy az Ur mellett.

— Áldassék az ő neve!

— Mártírhálált fogsz szenvedni.

— Óh, háromszor áldassék az Ur, aki engem gyöngé férget szemelt ki az ő dicőségére, — felelt a szent tulvilági rajongással.

De a kísértő kajánul folytatta:

— Mártírhálált fogsz halni, rettenetesen, de senki sem fog tudni róla. Nem írják aggok pergamenekre életedet, nem éneklék szűzek templomban szenvedéseidet, nem őrzik kegyeletes ereklye gyanánt csontjaidat, elfuvald az életből, mint egy porszem a pusztákról és senki sem fog tudni rólad a föld színén.

A szent kétségbeesetten rogyott le a porba és fejére hintette a pusztá futóhomokját.

— Oh Uram! Muljék el tőlem . . . gyöngék az én vállaim ennek az elviselésére.

Pampsyché.

Lefeküdt a csolnakba, amint háta mögött hagyta a földet és nem látott semmit maga

úszásán meg is akarja kezdeni. A tervbe vett új vonal hossza mintegy 42 km. és építési költségei kilométerenként 133 ezer koronában vannak megállapítva.

— Lelkészi jubileum. *Varannay* Lajos újbársi ref. lelkész, — mint értesülünk — most fejezte be lelkeszi működésének negyvenedik évét. A barsi ref. egyházmegye lelkészei legközelebb testületileg fogják üdvözölni a buzgó és általános tisztelgetnek örvendő lelkészt, akit jubileuma alkalmából számos tisztelével együtt mi is őszintén üdvözlünk és óhajtjuk, hogy szép és nemes hivatását boldog megelégedésben még sokáig töltsse be.

— Szeszélyes április. Az enyhe március kicsapta a földből, a rügyedző fakból a virágokat. A virágokkal rakott gyümölcsfák gazdag természettel kecsgették mindenfelé és a szép, tavaszias, meleg napokban már a bundák és téli kabátok is lekiváncsoltak az emberekről. Azonban az április keresztilgázolt a sok szép tavaszi reményen. A kályhákba is újból be kellett gyújtani. A virágos gyümölcsfák között hervadás, jégeső, szélvihar zúdult keresztül a télies időjárás zordonságával. Héphegy és rózsásfehér gyümölcs-virágok dermedten együtt hullottak le a hideg sárba, mert a márciusi kellemes napokat április 1-én hirtelenül hűvös és esős idő váltotta fel, amely után 3. án valóságos téli hideg köszöntött be. Mult szerdán tomboló orkán dühöngött országszerte, sőt Európa nagy részében is óriási forgalmi zavarokat okozott a vasuti, — a telefon — és távírdá-vonalakon. Számos vidéken erős fagy és a magasban fekvő vármegyékben roppant havazás állott be. A fagy által okozott károk különösen a korán virágzó gyümölcsben igen jelentékenyek. Csütörtökön virradóra nálunk is erős fagy volt s a hőmérő 6 fokot mutatott zéró alatt. Mivel pedig a meteorológiai intézet továbbra is hideg időt jósol, szinte bizonyosra vehető, hogy keletenlen hűvösi ünnepekre virrad majd az egész ország.

— Tanítók gyűlése. Az Országos Katolikus Tanügyi Tanács elnökségének egybehívására negyvenhárom katolikus tanítóegyesület elnöke e hó 2-án, Budapesten, a Szent István-Társulat dísztermében országos értekezletre gyűjt össze, smelyen a „Léva-vidéki r. kath. népnevelők egyesületét“ *Jaross* Ferenc és *Tokody* István képviselték. Az értekezleten behatóan tárgyalták a kath. tanítóegyesületek Országos Egyesületének módoszatát és a szövetség alapszabály-tervezetét, Tanácskoztak arról is, hogy a kath. tanítóegyesületek

hogyan és milyen formában csatlakozzanak a Magyarországi Tanítók Országos Szövetségéhez és miképpen vegyenek részt a folyó évben tartandó VII. egyetemes tanítói kongresszuson. Az értekezlet egyben kifejezte azt az óhaját, hogy a kath. tanítók országos bizottsága a kongresszussal, egy időben tartsa meg az évi közgyűlését és ha netalán a közel időben közzétételnek a tanítói fizetések rendezéséről szóló törvényjavaslat s abban a nem állami és állami tanítók egyforma fizetésének elve nem érvényesülne teljesen, az esetben rendkívüli közgyűlésre hívja egybe a kath. tanítókat képviselő országos bizottságot.

— A Lévai Kereskedő Ifjak Társulata március hó 31-én tartotta Weisz Gyula elnöklété alatt évi rendes közgyűlését, melyen az új tisztikart a következőképp választotta meg: Elnök Dr. Weiss Lipót, alelnök Lázár Emil, titkár Rónai Emil, pénztárnok Barceller Gyula, jegyző Takács Samu, könyvtáros Rósenberg Miksa, háznagy Löwy Miksa. Választmányi tagok: Adler Emil, Bau Zsigmond, Burger Jerő, Biró Sándor, Fehér Sándor, Glück Ládor, Grünwald Samu, Pudler Armin, Steiner Miksa és Weisz Gyula. Póttagok: Gutmann Sándor, Katona Imre, Kovács Alfréd, Szauer Zoltán és Shulcz Aladár. Számvizsgálók: Klein Armin, Vass Jenő és Wilhelm Sándor.

— Miniszteri köszönet. A Lévai Kaszinó ötven éves fennállásának emlékét egy maradandó és elővívhetetlen becsü ténnyel ohajtván megörökíteni, — 1910. évi április hó 3-án tartott jubiláris közgyűlésén kétezer koronás alapítványt létesített azon célból, hogy annak kamati évről-évre s egyenlő részben a lévai iparos- és kereskedő-tanonc-iskolák két olyan tanulójának adásának jutalmul, akik az iskola legfelsőbb osztályát a legjobb eredménnyel végezték. A válás- és közoktatásügyi miniszter a kaszinó által tett alapítványról szóló alapító-levelet f. évi március hó 16-án kelt végzésével jóváhagyván, egyuttal a kaszinónak ezen alapítványért leköszönését nyilatkoztatta.

— A világ kávétermelése és kávéfogyasztása. Miután a kávétermő országoknak vagy semilyen, vagy csak nagyon hiányos termelési statisztikájuk van, az eredményt a hivatalos kiviteli adatok alapján lehet csak összeállítani. Az 1903-tól 1908-ig terjedő idők kiviteli adatait véve alapul, a világ évi kávétermését 1050-5 millió kilogrammra tehetjük. Ennek több mint felét (72%) Brazília termeli. Ugyanazon adatok alapján a világ évi kávéfogyasztását 830 millió kilogrammban lehet megállapítani.

— Nyugdíjazás. *Zipszer* Lajos garamszentkereszti körjegyző, aki 33 évig buzgón töltötte be hivatalát, megrongált egészségi viszonyaira való tekintettel nyugdíjaztatását kérte.

— Városok és községek mozgalma. A városok és községek körében valóságos forrongás-szerű mozgalmat idézett elő az a sajtó akció, amely Hajdúmezyéből indult ki s amelynek központja a Hajdúszoboszlón megjelenő „Városok és Községek Lapja.“ Ez az új szaklap a városok, a városai tisztviselők és a községi jegyzők helyzetének javításáért küzd, még pedig olyan bátran és szókimondóan, hogy cikkei, dúcára a legteljesebb tárgyilagosságnak, már eddig is nagy feltűnést kelteknek nemcsak a tisztviselők közt, hanem a minisztériumban is, ahol — amit halljuk — igen élénk figyelemmel kísérik a lap működését. A „Városok és Községek Lapja“ tárgyilagosan, de e mellett igen élesen támadja a mai tartatlan helyzetet, adatokkal és tényekkel bizonyítja, hogy a városok és községek s azok tisztviselőinek helyzete sürgős reformra szorul. A városok tisztviselőit és a községi jegyzőket ez az új szaklap világosította fel arról, hogy eddig nem kaptak egyebet üres ígéreteknl. A lapnak minden egyes száma igen érdekes és elüt a szaklapok szürkeségétől. Az új szaklap hatása előreláthatólag azt eredményezi, hogy a városi és községi tisztviselők mozgalma kettőzött erővel megindul országszerte.

— Biróválasztás. Verebelyen mult hó 22-én volt a biróválasztás, amelyen ujra *Tóth* István Bógért választották meg birónak. — Mult hó 29-én pedig Töhölön ó szótöbbséggel *Simon* Lajos lett községi biróvá megválasztva.

— Cimadományozás. A király dr. *Hamar* Gyula szokolai kir. járásbírónak, kik Léván is huzamosabb ideig működtött, az itélőtáblai bírói címet és jelleget adományozta. A jól megérdemelt kitüntetés a lévai jóbarátok között is nagy örömet okozott.

— Pályázat a honvéd főreáliskolába. A vármegye közönsége által a honvéd főreáliskola és Ludovika Akadémiánál ügytívve létesített és üresedésbe jutott alapítványi hely az 1897. XXIII. t. c. értelmében tervezett honvéd főreáliskola I-ő évfolyamában az 1912/13 tanév kezdetén betöltendő lesz. Ezen alapítványi helyre csakis oly ifjak pályázhatnak, kik Barsvármegye területén bírnak közönségi illetőséggel, kik folyó évi szeptember hó 1-én 14-ik életkorukat már elérték, de 16-ik életkorukat még meg nem kezdtették, s akik a m. kir. honvédelmi miniszter ur által folyó évi március hóban 28361-24/1912 száraz alatt kibocsátott „Pályázati hirdetmény“-ben előirt összes feltételeknek megfelelő képesek. Ezen „Pályázati hirdetmény“ a hivatalos órák alatt az alispáni hivatalban megtekinthető. Az alapítványi helyet elnyerni óhajótk tartoznak kellően felszerelt pályázati kérvényüket bezárólag 1912. évi május hó 5-ig az alispánhoz beujjítani. Az ezen határidőn túl érkező pályázatok figyelembe vételni nem fognak.

— Állatbiztosító szövetkezet. Verebelyen e napokban tartatott meg az állatbiztosító szövetkezet alakuló közgyűlése. Elnöknek *Zorád* Ferenc ref. tanító, igazgatóknak pedig *Tóth* Vilmos és *Varga* Imre gazdálkodók választottak meg. Az előkészítésben nagy érdeme van *Fischer* Miksa állatorvosnak, aki járása egész területén szervezni akarja az állatbiztosító szövetkezeteket.

— Továbbképző tanfolyam. A vallás- és közoktatásügyi miniszter f. évi május hó 28-tól június hó 9-ig bezárólag a budapesti állami pülgári iskolai tanítóképző-intézetben az elemi iskolai tanító- és tanítóképző-intézetek tornatanárai részére továbbképző tanfolyamot rendez. A tanfolyamon résztvevők 80 korona állami segélyben részesülnek.

— Fergeteg áprilisban. A mult napokban, különösen e hó 3-án dühöngött fergeteg pusztításairól az egész országból igen elszomorító híreket olvasunk a lapokban. *Körmöcbányán* és környékén — mint tudósítók írja — olyan óriási erővel tombolt a vihar, hogy a Kálvária-hegy öreg fáit nagy részben elpusztította és számtalan fát tépett ki gyökerestül. A gyermekeknek az utcákon lehetetlen volt járni. A Kékellő községgel való közlekedést elzárta a vihar, mert a fenyőerdőn át a községre vezető utat a kitépett fák teljesen eltorlaszolták.

— Szerencsétlenség. *Lukács* László aispóli, 42 éves lakos a határban egy topolyfát vágott ki. Munkája közben a fa törzse reá zuhant és agyonütötte őt. A szerencsétlenül járt ember halálát öt tagból álló családja siratja.

— Tanítók furdője Székelyudvarhelyen. Nincs az országnak egyetlen községe, ahol ne lenne ismeretes a tanítók társadalmi furdője, üdülő- és gyermek-nyaralótelepe érdekében Székelyudvarhelyről kiindult részvételtársasági mozgalom. A tanítószög ezirányú mozgalma nemcsak a felhőttek számára fog egy gyógyfürdőt létesíteni a székelyudvarhelyi Szejke-fürdőn, de a tanulóifjúság számára egy nagyobbabásu gyermek-nyaralótelep felállítását is célba vette a 25 koronás részvények kibocsátásával. A szervezők arra kéri a közönséget, támogassák e mozgalmat részvénygyűzésekkel *Gyerkcs* Mihály székelyudvarhelyi igazgatótanító utján.

— Újabb földrengés Kecskeméten. Folyó hó 2-án, este néhány perccel nyolcadfél óra után Kecskeméten tompa morajlás hallatszott a föld alól, majd rögtön utána két erős lökés rázta meg a földet. A földrengést az egész városban megéreztek. A szobákban elmozdultak helyükről a tárgyak. A lakosságot, amely már teljesen megnyugodott a mult nyári katasztrófa után, ismét nagy félelem fogta el. Szerencsére nagyobb veszély nem történt és a rendőrségben semmi kárt nem jelentettek be. Hír szerint a földrengés sokkal erősebb volt Cegléden, Nagykőrösön és Kécske községekben.

körül csak a tengert, a mérhetetlen sötét-kék viztükrot, messze szemhatárig.

Felette a sötétkék égen fehér báránnyel hők fantasztikus formái voltak — ő követte tekintetével lassu suhanásukat, míg el nem merültek a tenger széléen.

Egészen belevesztett a lelke ebbe a sötétkék magasságba . . . ebbe a végtelen mélységbe, amely fölötte elterült és aulcy lassan, hullámozan lélegzett fent, — lent körülötte mindenütt. Mintha a fehér felhők nem is tűntek volna le ott a tenger szélénel, csak tovább siklottak a másik kék mélység fölé, mintha elvesztett volna a tenger és az ég határa . . . köröskörül csak a végtelen mélység kéklött és benne lassan usztak . . . a felhők . . .

Talán nem is felhők, talán nagy fehér liliumok, kiterjesztett szárnyu pillangók libegtek tova és mintha ő maga is lassan ott uszott, libegett volna a nagy sötétkék mélység alatt . . . a nagy sötétkék magasság felett. Ó maga is ott libegett, ott uszott ő maga is felhő volt, lilium volt, öröktől kezdve . . . és mindörökké . . .

Messze a szigetről harangzó csendült meg. Az álmódó feiradt. Akkor vette észre, hogy megszédült — egy pillanatra.

Ritókó E.

— **Tanítók előléptetése.** A kultusz-miniszter *Kozák* Endre nemaskoztalaní, *Wolf* István újbányai és *Besse* János garamkovácsi állami elemi népiskolai tanítókat állomáshelyükön évi kétszáz korona személyi pótlék élvezete mellett igazgatótanítókká léptette elő.

— **Tűz a pusztán.** Tegnap délelőtt, 11 óra után a városhoz tartozó, *Szent János-pusztán* (Nixprót) eddig ismeretlen okból tűz támadt a nagy istállóban, amely rövid idő alatt porig égett. Az istállóban volt marháknban nem történt semmi kár, mert azokat még jókor sikerült a vész helyéről kiterelni. Szerencse, hogy az egész napon át tomboló erős szél a tüzet nem a többi épületek felé, hanem ellenkező irányba hajtotta, különben az összes épületek elpusztultak volna.

— **Ragályos száj- és körömfájás.** Léva város területén a szarvasmarhák között újból kiütvén a ragályos száj- és körömfájás, az illetékes hatóság városunkban ugy az állatv. sárokak, mint takarmány-felének és hasított körmű állatoknak a városon keresztül való hajtását megtiltotta.

— **Öngyilkosság.** F. évi március hó 30-án *Tóth* András (göbő) 71 éves nagyszallói lakost a hölvenyi szőlőhegyen levő istállójában megölte találták. A bezárt hajlékban és a pincében is vértócsák voltak s ebből az a gyanú támadt, hogy *Tóth* András valaki meggyilkolta. A megjett boncolásból azonban kitudt, hogy *Tóth* András, aki az egyik fiával rossz viszonyban állott, saját kezével vetett véget életének.

Közönség köréből.

Bőrvásár a város közepében.

A „Bars” mult számában e címen megjelent cikknek sokan megörültünk, akik a benne leírtakról visszacsúszva már régen megbotránkoltunk. Egy kis megfigyeléssel én is járulok hozzá annak ecseteléséhez, hogy milyen izléstelen és bőrvásárnak a piacra való megvétel.

A legutóbbi, de a júliusi és szeptemberi vásárok még inkább tapasztalhattuk, hogy szokot a rohadt, csafatos bőrtöket valóságos légy- és dongorajok lepik el. Már most tudvalevőleg a légy sok esetben ragá yterjesztő; ha rohadt állati anyagot megpihent, vérmérgezés közvetítője lehet. A bőrvásár közvetlen közelében ott van az egyik peccenyestű hentes; nyitl kirakataban kocsonya, hurka, kolbász stb. Odébb vannak a kofák sátrai gyümölcseivel, süteményeivel. Azok a legyek és dongók a ronda nyersbőrrel mind erre a különböző élelmi szerre szállhatnak reá s a fertőző anyagot arra átvihetik. Ez aztán — eltekintve a dolgot undorkeltő természetétől — akár hány megbetegedésnek lehet az oka, melynek eredetét az orvos sem képes kisűtni. Arról behatóbban nem is szólok, mennyire undorító és kellemetlen az, amikor ezek a legyek a rohadt bőrről az ember bőrére rászállnak.

Akárhogy védené is valaki a bőrvásár statusquoját, az bizony nem való a város közepébe. Keressen a tanács neki másutt helyet.

Lévai.

Nyilvános köszönet.

A Bars megyei Tanítók Házára befolyt újabban 1., nagyszallói táncmulatság jövedelme címén 112 K. 54 fill., 2., zselizi táncmulatság jövedelme, 487 K. 54 fill., 3., Bunocsek Gusztáv ajándéka 10 K., 4., Dóra Miklós Hull, alapító tagdíja 100 K., 5., Bárd Révay Simon Tajnaséri 100 K. összesen 810 K. 8 fillér. Hálás elismerő köszönettel nyugtazzuk.

Vámosladány 1912. márc. 25.

Végh István
elnök.

Kaszinói közgyűlés Kőrömczányán.

E cím alatt, a mult számban megjelent közleményre azt vagyok bátor megjegyezni, hogy a kaszinó régi tradíciója szerint annak elnöki székét eddig vagy a főbányaváros polgármestere, vagy a bányakincstár egyik főhivatalnoká töltötte be.

Ezen tradíció elvi álláspontjára helyezkedtem eljárásomban. Ilyen állásfoglalásra, minden kaszinói tagnak teljes joga van, ez senkire sem lehetett és nem volt sértő.

Ami a közleménynek azon részét illeti, mely személyemmel foglalkozik, legyen szabad megjegyezni, hogy hazánk egyik, az első helyeken levő nagyipari gyáros cégnek beltagja vagyok. A cég több mint felhárad óra és már a harmadik generációban foglalkozik a hazai iparral, összekötetései az ország határára is terjednek.

Másfél évtizede pedig a kőrömczányai kőedénygyár igazgatója vagyok, mely vállalat oly jelentékeny tényező a város közgazdasági életében, hogy annak vezetőjét Kőrömczány város társadalmában homály nem fedi.

Szomorú volna, ha a magyar gyárpar olyan ismeretlen terület lenne, melynek homályából csak a politikai szereplés emelné fel az embert. Utóbbi hazafias áldozat, melyet szívesen hozok, de arra szükségem nincs.

Végül pedig, ami a közlemény tendenciáját illeti, arra a következő választ adhatom. Magyar ember nyitl sisakkal küzd és nem támad homályból orozva. Ez a mód, kedv s rosszu informált krónikás polgártárs, idegen izü importáció, magyar ember természete nem veszi be és csak a társadalmi egyenetlenség megját hinti el.

Kőrömczány, 1912. április 3-án.

Dr. Eleőd Tibor.

Nyilvános köszönet.

A Kath. Kör választmánya ez uton is őszinte köszönetet nyújtanija mindazoknak, akik a böjti idényten rendezett ismeretterjesztő előadások sikeréhez közreműködésükkel hozzájárultak sziveskedtek. Ezek: *Bartos* Mariska, *Belopotoczky* Margit, *Csekey* Adrienne, *Handel* Mariska, *Herschmanek* Irma, *Kriszmanek* Mariska, *Tóth* Anna, *Korbélyi* Sándor és *Tokody* István.

Léva, 1912. április 4.

Ghimassy János,
jegyző.

Tanúgy. Pályázat.

A lévai m. kir. állami tanítóképző intézet az I. osztályba a jövő 1912—13. tanévre 40 növendéket vesz fel. De felvesz az intézet a felsőbb osztályokba más intézetből is jó megviselétű és legalább jeles előmenetelű növendékeket.

Jó megviselétű és megfelelő előmenetelű növendékek számára a nm. vall. és közösk. miniszter úr a következő kedvezményeket nyújtja, még pedig a négy osztályban.

1. Teljes ingyenes helyeket, melyek az internátusban való ingyen étkezés, ingyen lakás és mosás kedvezményekből állanak.

2. Földíjas helyeket, melyek az internátusban való ingyen lakással, mosással és azzal a kedvezménnyel vannak összekötve, hogy havi 14 korona befizetése ellenében a növendék teljes ellátást nyer.

3. Teljes fizető, azaz évi 280 kor. befizetéssel összekötött internátusi helyeket.

4. Havi 14 koronás befizetésű helyeket, melyek internátusi elhelyezéssel rem járnak.

5. Tiszteessége elhelyezéséről annak is gondoskodik az igazgatóság, akit a miniszter ur minden kedvezmény nélkül, bejárónak vett fel.

A folyamodványok beküldésének határideje május hó 31-ik napja. A I. osztályba felvesz az intézet oly éptestű és

egészséges növendékeket, akik életük 14-ik évét már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek s a polgári vagy középiskola IV-ik osztályát sikeresen bevégezték.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és sajátkezűleg irt folyamodvány a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz címzendő, de a tanítóképző-intézet igazgatóságához küldendő. A folyamodvány mellékletei: a) születési bizonyítvány; b) iskolai bizonyítvány a mult iskolai évről s ha a tanuló még iskolába jár, az első félévi értesítő a jelen iskolai évről; c) orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó a tanítói pályára alkalmas, ép, egészséges; továbbá d) újraoltási bizonyítvány; e) hiteles közöskési bizonyítvány a szülők és folyamodó vagyoni állapotáról, a család fő polgári állásának, évi jövedelmének és a szülők gondozása alatt álló keresetképtelen kiskorú gyermekek számának, nevének és életkorának feltüntetésével; f) ha a folyamodó már nem jár iskolába: erkölcsi bizonyítvány; g) ha a folyamodó még tanul, akkor az utolsó évi bizonyítványát legkésőbb július 1-g tartozik pótlólag beküldeni. Elégetlen osztályzattal bármely tárgyból megterhelt bizonyítvány be nem küldhető. Érvényes évvégi bizonyítvány nélkül a felvétel érvénye is megszűnt. A folyamodás eredményéről a tanulók hozzátartozóit augusztus hó második felében hivatalosan értesíti az igazgató, éppen azért a folyamodó pontos címét, ahová az értesítést várja, lakóhelyének (vármegye, utolsó posta) megjelölésével írja a folyamodvány külső lapjára. A felvétel azonban csak akkor válik érvényessé, ha a felvett növendékek zenei hallása s testi állapota megvizsgáltatván, az kifogás alá nem esik.

A felvett és beiratkozott növendék köteles magát a beiratástól számított 8 nap alatt a szükséges tankönyvekkel és tanszerekkel ellátni.

Régi könyvek eladása és vétele egészségi okból tilos.

Léván, 1912. évi március hó.

Köveskúti Jenő

áll. tanítóképző int. igazgató,

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1912 évi márc. hó 31-től 1912 évi apr. hó 7-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Numar László Menyhárt J.	fiú	Gyula
Racz János Dobány E.	leány	Joán
Gáspár József Gurszki P.	fiú	Gyula
Lutovszky Károly Kis Mária	fiú	Gyula
Ocsák (Orkál) György Jaros M.	leány	Mária

Halalozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Wilhelm Jenő	2 éves	Ált. gümőkór
Dolez Lajos	40 „	Tüdőgümőkór
Spisák Julianna	2 hó	Tüdőgyulladás
Kovács Sándor	21 éves	Háshartya gyul.
Pilnik János	28 „	Tüdővész

Lévai piaciárak.

Felvezető: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m. mázántként 21 kor. — fill. — 21 kor. 80 Katszeres 18 kor. — fill. 19 kor. — fill. — Rossz 19 kor. 60 fill. 19 kor. 80 fill. Arpa 18 kor. 20 fill. 18 kor. 40 fill. Zab 20 kor. — fill. 21 kor. — fill. Kukorica 19 kor. 20 fill. 19 kor. 80 fill. — Leresse 44 kor. — fill. kor. 45 — fill. — Bab 31 kor. 20 fill. 32 kor. — fill. — Kős 13 kor. — fill. 14 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös K. here természetű arankamentes 175—185 Vörös öhere kis arankás 165—175 Vörös öhere, nagy arankás 150—160 Luczerna természetű arankamentes 130—138 Luczerna, világos szemű arankás 110—120

Nyilttér.

**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR**

Egyhe, oldó háziaszer mindazoknak, kik emésztés zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

Fájdalom csillapító és erősítő, elismert, régi jóhírnevű háziaszer szaggatás és hűlésből származó mindenemű betegség ellen.

Eredeti üveg ára 1 kor. 2

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész
Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuachbuen 9.

25457/1912. v. h. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aranyosmárti kir. törvényszéknek 1911. évi 2371 számú végzése következtében dr. Biedermann Henrik ügyvéd által képviselt Tátrafelőmagyarországi Bank r. t. javára 568 kor. s jár. erejéig 1911. évi június hó 28-án toganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfigyelt és 1330 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, ökrök, szekerek stb. nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek az újbányai kir. járásbíróság 1911-ik évi V. 123/4 számú végzése folytán 568 kor. t-kekövetelés ennek 1911. évi május hó 15 napjától járó 6%, kamatai, 17 kor. 50 fill. óvási, 1/2% válódíj és eddig összesen 138 kor. 10 fill. birtok már megállapított költségek erejéig, Újbányán a városháza udvarán leendő megtartására 1912. évi április hó 12-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsón alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfigyelték és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Újbánya 1912. március 27.

Lukács Miksa
kir. bír. végrehajtó.

Iccés korcsmárost
keresek Csata községben levő
korcsmám részére.

Halász Gábor Csata.

Kiadó ház.

Deák Ferencz-utca 22.-ik számú ház
azonnal bérbeadó. Feltételek Tokody
Imre háztulajdonosnál tudhatók meg.

Husvétli sonka és halak.

Ajánlunk valódi prágai husvétli
sonkát 1 kg. K. 2.50.

Husvét előtti héten élő dunai és bala-
toni halak. Ponty, fogas, harcsa, süllő.
Fűszer- és csemegeárak nagy
választékban és olcsó árakban.

Tisztelettel:

Engel József és Fia.

457/1911. v. h. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a selmecbányai kir. járásbíróság 1911. évi Sp. 403/6 számú végzése következtében dr. Martos Sándor ügyvéd által képviselt Erns. Zsigmond javára 949 kor. s jár. erejéig 1911. évi december hó 18-án toganatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 1759 koronára becsült következő ingóságok u. m.: tehén, cipőárak, szobabutorok stb. nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek az újbányai kir. járásbíróság 1911-ik évi V. 225/2 számú végzése folytán 949 kor. t-kekövetelés, ennek 1911. évi augusztus hó 14 napjától járó 5%, kamatai és eddig összesen 194 kor. 80 fill. birtok már megállapított, valamint a még felmerülendő költségek erejéig Vihnyegeszerényben a püspök lakásán leendő eszközölésére 1912. évi április hó 18 napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsón alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfigyelték és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Újbánya, 1912. március hó 30.

Lukács Miksa
kir. bír. végrehajtó.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónak bizonyított háziaszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közvényűnek, és használható a meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan eredeti üvegek fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva.

Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany országhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A borfogyasztó közönség
figyelmébe.

Ajánlom kitünő minőségű boraimat
házhoz szállítva.

Börzsönyi zöld, fehér literenként 80 f. l.
Balatonmelléki „ „ 100 „
Neszemlyi Ó vörös „ 110 „
Helyben 5 liternyi rendelést házhoz
szállítom. Telefonon is megrendelhető.

Mély tisztelettel

Fertikó József

városi fogadó.

Eladó ház.

Léván Simor-utca sarkán levő
Máriássy-féle ház 24.000 koronáért
eladó. — Bővebbet Szikla Gézáé
Zágráb, Preradovits-utca 28. szám.

Parádés kocsi

jó bizonyítványokkal nagyobb uri ház-
hoz ajánlkozik. Szíves megkereséseket
kér Chrenkó István, báró Révay
címén Tajna u. p. Verebély.

Eladó háztelkek.

Kohári utca 52-ik házszám alatt, a
vot Szakmári kert helyiségnek két
része házak építésére akár egészben
akár parcellázva szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a
tulajdonos a helyszínen.

Tisztelettel

Eller János vendéglős.

Császárfürdő. Budapest. Nyári
és téli gyógyhely a
magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú
Kénes hévívíz gyógyfürdő; modern beren-
dezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők,
iszaporogatások, uszodák, külön hölgyek és
urak részére. Török-, kö- és márványfür-
dők: hőlég-, szénsavas- és villamosvízfür-
dők. A fürdők kitünő eredménnyel haszná-
latnak főleg csúszos bántalmaknál és ideg-
bajok ellen ivó-kúra és légzőszervek hurutos
eseteiben a testi pangásoknál 200 kényelmes
lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak.
Gyógy és zenedíj nincs. Prospektust ingyen
és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

A Budapesti Asztalos
Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK
és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, 12 éve fennáll felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét, a VIII., József körút 28. (Bérmocsis-u. sarok), valamint IV. ker., Ferenciek-tere 1. sz. (Királyi bérpalota) újonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raktárunk mely a legnagyobb az országban, a leggyorsabbtól, a legnagyaszerűbb kivitelű, művészek által tervezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll.

Teljes lakásberendezéseket művészi
tervek szerint készítünk,
minden darab jóállás mellett adatik el.

A legjobb padlómaaz
FRITZELAKK

Tartós! Kiadós!

Használatban legolcsóbb!

Bevásárlásnál ügyeljünk, hogy csak eredeti
FRITZELAKK csomagok legyenek.

Kapható: Stern József festékkereskedésében
Léván.

Mindennemű

Könyvkötői

Munkák a

legdiszesebb kivitelben készítettnek

Nyitrai és Társa r. t.

könyvkötészetében, — Léván.

167/1912 tkvi szám.

Árverési hirdmény.

A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a végrehajtási árverést szenvedő Feja Istváné szül. Kiss Mária, Dirner Istváné szül. Kiss Julianna, Kiss Anna, kk. Kiss Maria és kisk. Kiss Annának a lévai kir. járásbírósa területén Léva város határában fekvő és a lévai 298 szíjkyben A I 1 sor 1295 hszám alatt felvett egész ingatlanokra 1252 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte még pedig a Vhn 26 § alapján akként, hogy ezen határnapon az ingatlan a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladani nem fog.

Ezen nyilvános bírói árverés 1912. évi április hó 18 napján délelőtti 9 órakor Léva n. kir. járásbírósa mint tkvi hatóság ir. tárában lesz megtartva.

Az árverési szándékok tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben vagy az 1881 évi LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított, és az 1881. évi 3333 számú I. M. R. 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál tör. ént előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni, mely kötelezettség alól csak a Vhn 21 §-ában megnevezettek vannak felmentve.

A kikiáltási árnál magasabb ígérlet esetén a bánatpénz a Vhn 25 §-ának megfelelően és az ott jelzett következmények terhe alatt kiegészítendő.

Kelt Léva n. kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságánál, 1912. évi jan. hó 17 napján. Hoffmann s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:

Dodek.

kir. telekkönyvvezető.

"AZ OLLA" szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van.

Két évi jótállás. Ára tucatonként 4.—, 6.—, 8.— és 10. korona

OLLA GUMMI
különlegesség.
A tudomány mai állása szerint bebizonyított, legjobb létező gumi óvszer.

Az "OLLA" több mint 200 orvos által legmegbizhatóbbnak van ajánlva. Kapható az ország minden gyógy-szertárában és jobb drogeriákba.

Követelje azonban hogy a szállítója önnek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jót” feldicsérni. Az elárúsító helyek kimutatásáért. Árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az

"OLLA" gummigyár Wien. H/437 Fraterstrasse 57
Kapható Léva n.: KNAPP I. drogeriájában és PICK EDE állatszerész-üz'etében.

Biztos halál a poloskára nézve, ha Weisz Mór által előállított „Mégváltás” poloska irtószert használunk

LAUFER BÉLA szobafestő

LÉVA, Honvéd utca 28. szám.

Elvállal

a „Mégváltás” című m. kir. szabadalm. poloskairtó szerrel

jótállás mellett

magánlakások, szállodák és intézetek tisztítását, valamint falakból, fa- és kárpitozott butorokból a poloska irtását.

E szer ma már az ország szállodásai és vendéglősei körében általánosan közkedvelt szer, nemcsak a poloskát, hanem annak petéit örökre kipusztítja.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

LÉVA N.

Telefon szám: 33.

Piac téren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választéku

állandó gépkiállítás van berendezve.

==== Hazai gyártmányu gépek: ====

Világbiró „RAPID” lánczos kutak. „Alfa Separator” tej és vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és Schrantz-féle gőzcséplő készletek, Ganz-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

WEINBERGER ZSIGMOND Léva

magnagykereskedő.

Ajánlatok azonnali szállításra:

Lóhere legfinomabb arankamentes államilag ólomzárolt zsákokban	220 kor.
Lóhere legfinomabb arankamentességre tisztítva ólomzár nélkül	200 „
Luczerna legfinomabb arankamentes államilag ólomzárolt zsákokban	160 „
Luczerna legfinomabb arankamentességre tisztítva ólomzár nélkül	150 „

Takarmány répa eredeti quedinburgi a termelő eredeti ólomzárával ellátva:

Sárga buzzok	210 kor.
Vörös mamuth	210 „
Sárga olajbogyó	210 „
Takarmány répa külföldi vegyes	200 kor.
Vető búkköny teljesen tiszta árpa és zabmentes	28 *
Vető búkköny 10—15% árpa vagy zabbal	27 „

Valamint mindennemű gazdasági vetőmagot a legolcsóbb napi áron.

WASHALL**legjobb mosószer**

Washall Company Wien

11. Kurzbaugasse 3.

Uj bérkocsi.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **uj bérkocsi** vállalatot létesítettem. — A közönség nagybecsű megrendeléseit kérve

tisztelettel

Heimann Mór Léva, Szepesi-utca 4.

Képviselőt,

esetleg bizományi raktár vezetésére alkalmas egyént keres előkelő motorgyár, magas jutalék mellett, Motoros cséplőszerelvények eladásával foglalkozók előnyben részesülnek. Ajánlatokat „biztos jövő” jellegre e lap kiadóhivatala közvetít.

Műhely áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy eddig
Szepeai utca 1. szám alatt lévő

gépjavító és lakatos műhelyemet

Báti utca 2. szám

alá helyeztem át, a volt Knapp Zsigmond-féle műhelybe, amelyet megvásároltam s ott mindenféle gazdasági gépek, varrógépek, kerékpár, mérlegek javítását, villanycsengő szerelését, valamint minden e szakba vágó lakatos munkát a legpontosabban és legjutányosabban fogom készíteni.

Kérve a n. é. közönség szives pártfogását, maradtam kész szolgálattal

MORDINYI LAJOS

Tanonc felvétetik.

okl. gépész,

vizsgázott mérlegjavító és lakatos.

A mesterdalnok.

Czipóm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

kaucsuk sarok.

Üzletmegnyitás.

FISCHER NATÁL
ruhatelepe

LÉVÁN, (Kazinczi-utca 3. házban).

Ujnonnan berendezett ruhatelepében szép és elegáns
férfi és gyermekruhák, ugyszintén női felöltők nagy
választékban, jutányos árban kaphatók.

Legjobb bevásárlási forrás!

KERN TESTVÉREK

fűszer, gyarmatáru és vasnagykereskedése

ALAPITTATOTT 1881

L É V Á N

TELEFON SZÁM 14.

Mindennemű fűszer és csemegeárúk.
Naponta friss felvágott és prágai sódar.
Elismert legjobb minőségű kávék.
Valódi orosz teák és angol rumok.

Teasütemény, csemegebor, likőr, cog-
nac, pezsgő, déligyümölcs, dessert,
cukorka legjutányosabb árakon. — —

Magyar gyártmányu folyton égő kályhák, fa- és széntartók,
kályhaellenzők, szesz-, szén és villamos vasalók, gyorsforralók,
kávé és teafőzők, húsvágógépek, konyhamérlegek, valamint
VARRÓGÉPEK stb. állandó nagy raktára.

Gyári raktárt tartunk legalkalmasabb

tiszta aluminium és valódi nikkel
főzőedényekből, modern háztartási és konyhafelszerelési cikkekől.